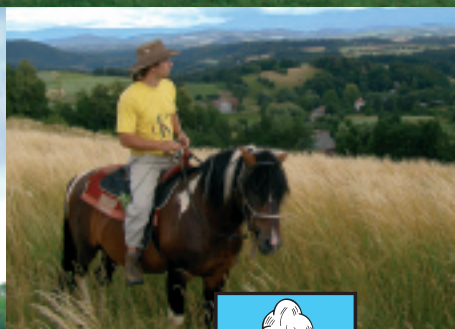
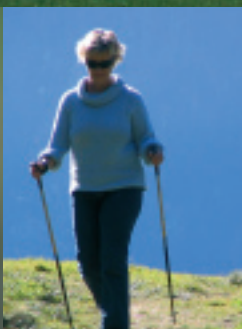

WLEŃ

JUŻ NIE ZGINIESZ W NASZEJ GMINIE

PRZEWODNIK PO GMINIE WLEŃ

M.K. ORRAL

WITAMY!

WELCOME! WILLKOMEN! VÍTEJTE!

 GMINA WLEŃ LEŻY W CENTRUM PARKU KRAJOBRAZOWEGO DOLINY BOBRU, NA OBSZARZE 86 KM². W SKŁAD GMINY WCHODZI 12 SOŁECTW I MIASTO WLEŃ. NASZĄ WĘDRÓWKĘ PO GMINIE ROZPOCZYNAJEMY OD POZNANIA POSZCZEGÓLNYCH WSI, DO WLENIA ZAWITAMY NA KOŃCU.

 THE WLEŃ DISTRICT IS SITUATED IN THE CENTRE OF THE BÓBR (BEAVER) VALLEY LANDSCAPE PARK, WHICH OCCUPIES AN AREA OF 86 KM². IT CONSISTS OF 12 VILLAGES AND THE TOWN OF WLEŃ. WE WILL START OUR TRIP AROUND THE DISTRICT BY GETTING TO KNOW THE INDIVIDUAL VILLAGES. WE WILL VISIT THE TOWN OF WLEŃ AT THE END.

 DIE GEMEINDE WLEN LIEGT IM ZENTRUM DES LANDSCHAFTSPARKS „BOBERTAL“. SIE UMFASST EIN GEBIET VON 68 QUADRATKILOMETERN. DIE GEMEINDE BESTEHT AUS 12 DÖRFERN UND DER STADT WLEN. WIR BEGINNEN DIE BESCHREIBUNG DER GEMEINDE MIT DEN EINZELNEN DÖRFERN; WLEN STELLEN WIR AM ENDE VOR.

 OBEC WLEŃ LEŽÍ V CENTRU CHKO PARK KRAJOBRAZOVY DOLINY BOBRU, NA ROZLOZE 86 KM². OBEC SE SKLÁDÁ Z 12 VESNIC A MĚSTA WLEŃ. NAŠE „PUTOVÁNÍ“ OBCÍ ZAČÍNÁME POZNÁNÍM JEDNOTLIVÝCH VESNIC, SAMOTNÝ WLEŃ NAVŠTÍVÍME NA KONCI.

JUŻ NIE ZGINIESZ W NASZEJ GMINIE - PRZEWODNIK PO GMINIE WLEŃ

URZĄD MIASTA I GMINY WLEŃ, PLAC BOHATERÓW NYSY 7, 59-610 WLEŃ
TEL. (75) 713 64 38, FAX (75) 713 70 50
sekretariat@wlen.pl | www.wlen.pl

Projektowanie graficzne, skład DTP - © IMAGO 2009
okładka: Pałac Lenno (Wleński Gródek) w Łupkach - fot. L. Vanhauwaert

RADOMICE

RADOMICE TO NIEWIELKA WIEŚ POŁOŻONA NA WYSOKOŚCI 340–430 M N.P.M. NIEGDYS MIEJSCOWOŚĆ NOSIŁA NAZWĘ „WÜNSCHENDORF”, TZN. „WIOSKA ŻYCZEŃ”. KTO CHOĆ RAZ ODWIEDZIŁ TEN MALOWNICZY ZAKĄTEK PRZYJAZNA, ŻE NAZWA BYŁA CAŁKOWICIE ZASADNA.

Już w średniowieczu w okolicy wydobywano złoto, ale apogeum jego wydobywania nastąpiło w pierwszej połowie XX w. W Radomicach eksploatowano również wapień. W związku z istnieniem starych wyrobisk i kopalń, od lat w okolicy krążą niesprawdzone opowieści o ukrytych tu przez Niemców skarbach. Prawdziwym skarbem Radomice jest wzniesiony w XV w. kościół filialny p.w. ŚŚ. Jakuba i Katarzyny Aleksandryjskiej. Najcenniejszym elementem wyposażenia budowli jest gotycki tryptyk ołtarzowy z 1461 r. przedstawiający Madonę z dzieciątkiem oraz postaci patronów. Od 2008 r. przebiega przez Radomice szlak Via Cervimontana prowadzący z Jeleniej Góry na Koniec Świata, czyli do grobu św. Jakuba Apostoła w Santiago de Compostela. We wsi działają także agroturystyczne, funkcjonuje Ośrodek Turystyki Jeździeckiej. Radomice to idealne miejsce na aktywne spędzenie wolnego czasu i odpoczynek od codzienności.

 Radomice, a small village, is situated at an altitude of 340 – 430 m. Before the war the German name was Wunschendorf which means “the village of dreams”. Anyone who has been here even once will agree this is an appropriate name! Gold was mined in this area as early as the Middle Ages, but its peak period was at the beginning of the 20th century. Limestone was also quarried here and after the war, uranium ore. The old mines and quarries still exist and maybe that is why there are

lot of unconfirmed stories about treasure buried here by the Germans. The greatest treasure of Radomice is the old church of St. James and Catherine of Alexandria which dates from the fifteenth century. The most precious part of the church is the triptych altar of 1461 showing the Madonna and child with figures of patron saints. The creator of the triptych is David Groesmann from Jelenia Góra. The altar has recently been renovated so now it can be admired in its full artistic splendour. In 2008 a new path called the Via Cervimontana was made. It leads from Jelenia Góra to the End of the World, that is: to the grave of St. James in Santiago de Compostela in Spain. In the village there are agritourism farms which are well worth a visit and there is an equestrian tourism centre. Radomice is an ideal place both for active leisure and to enjoy an escape from everyday life.

 Radomice, ein kleines Dorf, 340 - 430 m hoch gelegen, hieß bis 1945 Wunschendorf. Wer einmal diesen malerischen Ort besucht, wird verstehen, wie es zu diesem Namen kam. Schon im Mittelalter wurde in der Gegend Gold gefördert, am meisten aber in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts. Darüber hinaus wurde in Radomice Kalkstein abgebaut und nach dem Zweiten Weltkrieg auch Uranerz. Da auf dem Gebiet von Radomice alte Bergwerke und Abbauräume existieren, entstanden Gerüchte über Schätze, die von den Deutschen hier verborgen worden seien. Radomice hat jedoch auch einen echten Schatz: die Filialkirche zum Heiligen Jakob und zur Heiligen Katharina von Alexandrien. Die größte Kostbarkeit ist der gotische Altar mit seinem Triptychon aus dem Jahr 1461, welches

die Madonna mit dem Kind und verschiedene Schutzheilige zeigt. Seit 2008 führt durch Radomice die Route „Via Cervimontana“ (Jakobsweg), von Jelenia Góra bis zum Grab des Apostels Jakob in Santiago de Compostela. Im Dorf gibt es Bauernhöfe mit Übernachtungsmöglichkeiten. Ein Zentrum für Reiter steht auch Touristen offen. Somit ist Radomice ein idealer Ort für Urlaub und Erholung.

 Radomice jsou malá vesnice, nacházející se v nadmořské výšce 340–430 m. Kdysi se toto místo jmenovalo „Wünschendorf“, tzn. „vesnice přání“. Každý, kdo měl alespoň jednou možnost navštívit toto malebné zákoutí, přizná, že tento název byl zcela oprávněný. Již ve středověku se v okolí těžilo zlato, ale tato těžba vyvrcholila až v 1. polovině 20. stol. V Radomicích se těžil také vápenc a po válce uranová ruda. V souvislosti s výskytem starých důlních děl a dolů lze již řadu let slyšet neověřená vyprávění o pokladech, které zde ukryli Němci. Skutečným pokladem Radomice je ale Filiální kostel svatého Jakuba a Kateřiny Alexandrijské postavený v 15. stol. Nejcennější součástí interiéru kostela je gotický oltářní triptych z r. 1461, zobrazující Madonu s dítětkem a postavy patronů. Od r. 2008 Radomicemi prochází trasa Via Cervimontana, která vede z Jelení Hory na Konec Světa, tzn. ke hrobu sv. Jakuba Apostola v Santiagu de Compostela. Ve vesnici stojí za to navštívit agroturistická hospodářství, působí zde také Středisko jezdectví turistiky. Radomice jsou výborným místem pro aktivní trávení volného času a odpočinek od všedního shonu.

M. SWYGA

MODRZEWIE

NIEWIELKA, OTOCZONA LASAMI, MALOWNICZA MIEJSCOWOŚĆ Z WIDOKIEM NA DOLINĘ BOBRU, GÓRĘ ZAMKOWĄ, WLEŃ ORAZ GÓRY KACZAWSKIE I POGÓRZE IZERSKO-KACZAWSKIE.

Powstała prawdopodobnie w końcu XVI lub na początku XVII w. Jednak pierwsze wzmianki o tej osadzie pojawiają się dopiero po wojnie trzydziestoletniej. Mieszkańcy Modrzewia trudnili się głównie rzemiosłem, hodowlą owiec i sadownictwem. W 1840 r. we wsi było ponad 40 domów, folwark, młyn, szkoła i gospoda. Po 1945 r. miejscowość stopniowo się wyludniała. Dziś mieszka w niej nieco ponad 70 osób. Modrzewie to sołectwo przyjazne turystom. Działają tu gospodarstwa agroturystyczne oferujące swoim gościom wysoką jakość usług i różnorodność atrakcji: spływy kajakowe rzeką Bóbr, wypożyczenie samochodu terenowego, plac zabaw dla dzieci. W Modrzewiu warto zobaczyć oryginalny występ skalny zwany „Zimną Skalą” oraz wązów przy drodze polnej do Tarczyna nazwany „Dolina Sów”.

UK Modrzewie is a small, picturesque village surrounded by woods, with views over the Bóbr Valley, Wleń Castle, the Kaczawa Hills and the foothills of the Izera Hills. It probably dates from the end of the 16th or the beginning of the 17th century, although the first mention of the village is not till after the 30 years war. The inhabitants of Modrzewie were engaged mainly in craftwork, sheep rearing and fruit farming. In 1840 there were more than 40 houses in the village as well as a manor, a mill, a school and some taverns. After 1945 the village gradually became depopulated. Today there are just over 70 inhabitants. Modrzewie is a tourist friendly place where there are agritourism farms, which offer a high standard of services and a broad range of attractions such as canoeing down the river Bóbr, off road driving and a children's playground. Once here it is worth going to see an interesting rock formation called the Cold Rock and a picturesque canyon on the road to Tarczyna called the Owl Valley.

DE Modrzewie ist eine kleine, von Wäldern umgebene Ortschaft mit einer wunderschönen Aussicht auf das Bobertal, Lähnhaus, Wleń, das Kaczawskiegebirge und das Iser – Kaczawskie Vorgebirge. Gegründet wurde es wahrscheinlich Ende des 16. oder Anfang des 17. Jahrhunderts. Die ersten schriftlichen Erwähnungen dieser Siedlung datieren aus der Zeit nach dem 30-jährigen Krieg. Die Bewohner betrieben verschiedene Handwerke, züchteten Schafe und pflegten den Obstanbau.

1840 gab es im Dorf über 40 Häuser, ein Werk, eine Mühle, eine Schule und 2 Gasthäuser. Nach 1945 die Ortschaft von vielen verlassen; heute leben hier wieder über 70 Einwohner. Modrzewie ist ein gastfreundliches Dorf, das Touristen viele Möglichkeiten bietet. Hier findet man Bauernhöfe mit sehr schönen Übernachtungsmöglichkeiten. Gerne hilft man den Gästen auch bei der Freizeitgestaltung: Man organisiert zum Beispiel Paddeltouren auf der Bober oder Autofahrten durch das Gelände; auch ein Spielplatz für Kinder ist vorhanden. Sehenswert sind in

Modrzewie auch verschiedene Naturdenkmäler, wie zum Beispiel der „Kalte Felsen“ oder ein Wanderweg, der durch eine Schlucht, genannt „Eulental“, nach Tarczyna führt.

CZ Malá, lesy obklopená, malebná vesnice s výhledem na údolí Bobru, Zámeckou horu (Góra Zamkowa), Wleń, Kaczawské hory a Jizersko-kaczawské pohoří. Byla založena zřejmě koncem 16. nebo začátkem 17. století, ale první zmínky o osadě se objevují až po třicetileté válce. Obyvatelé Modrzewie se živilí především řemeslem, chovem ovcí a sadařstvím. V r. 1840 bylo ve vesnici na 40 domů, statek, mlyn, škola a 2 hostince. Po r. 1945 se vesnice postupně vylidňovala. Nyní zde žije něco přes 70 obyvatel. Modrzewie je vesnice přátelská pro turisty. Působí zde agroturistická hospodářství, která nabízí návštěvníkům vysoce kvalitní služby a různé atrakce: sjezdy na kajakoch po řece Bóbr, výlety terénním vozidlem, dětské hřiště. Pozoruhodností Modrzewie je ojedinělý skalní výčnělek, kterému se říká „Studená skála” (Zimná Skála) a soutěska u polní cesty do Tarczyna, které se říká „Sovi údolí” (Dolina Sów).

STRZYŻOWIEC

WIEŚ O BARDZO BOGATEJ HISTORII, JEDNA Z NAJSTARSZYCH W GMINIE. MIMO CZĘSTYCH ZMIAN WŁAŚCICIELI I TRUDNYCH WARUNKÓW ŻYCIA STAŁE SIĘ ROZWIJAŁA I NALEŻAŁA DO NAJWIĘKSZYCH W OKOLICY.

Znaczny rozwój wsi miał miejsce na początku XX w., kiedy w Strzyżowcu mieszkali robotnicy pracujący przy budowie linii kolejowej oraz zapory w Pilchowicach. Mieszkał tu również wówczas Werner Paul – fotograf, który na kliszach szklanych dokumentował fotograficznie wszystkie wykonywane prace. Dzięki niemu można odtworzyć niemal dzień po dniu całą historię budowy linii kolejowej i zapory. Dziś Strzyżowice słynie przede wszystkim z aktywności mieszkańców. W latach 1982–1984 parafianie pod przewodnictwem proboszcza wzniesli kościół. Prężnie działa tu LZS „Czarni” Strzyżowice, który ma swoją siedzibę w powstałym przy dużym zaangażowaniu lokalnej społeczności Strzyżowieckim Ośrodku Sportu i Kultury (SOSiK). Strzyżowice ma swoje logo, flagę, a nawet hymn. Kulturyje się tu tradycje: w sierpniu na górze Strzyżowej palą się ognie św. Wawrzyńca, a w trakcie wszelkich uroczystości ładu pilnuje „Straż Bobrzańska” (grupa chłopców przebranych za plemię Bobrzan).

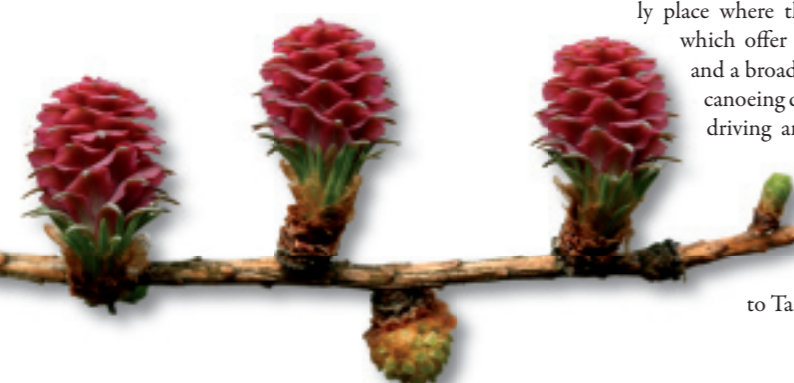
UK Strzyżowice is one of the oldest villages in the district and has got a very rich history. Despite difficult living conditions and frequent changes of land ownership this village developed into one of the largest in the area. Significant growth of the village took place at the beginning of the twentieth century when construction workers on the railway line and the Pilchowice dam moved into the village. Werner Paul, the photographer, lived here at this time and he recorded all these works on glass negatives. Thanks to him it is now possible to see almost the entire course of the construction of the railway line and the dam. Today Strzyżowice is known primarily for the community spirit of its inhabitants. In the years 1982-1984 they built their own church under the guidance of their parish priest. There is an active football team, “Czarni” (the Blacks)

which is based in the Sports and Culture Centre (SOSiK). This building was also built with the enthusiastic help of the inhabitants. The village has its own logo, its own flag and even its own anthem. Old traditions are kept alive: in August, St. Lawrence fires are lit on Strzyżowa Hill. During these celebrations law and order is kept by the “Straż Bobrzańska” (The Bóbr Guard) a group of boys dressed as Bóbr River tribesmen.

DE Strzyżowice ist eines der ältesten Dörfer in der Gegend mit einer sehr wechselvollen Geschichte. Trotz häufiger Besitzerwechsel und schwieriger Lebensbedingungen entwickelte sich das Dorf kontinuierlich. Es gehörte früher zu den größten der Gegend. Die bedeutendste Entwicklung fand Anfang des 20. Jahrhunderts statt, als Arbeiter, die am Bau der Pilchowice-Talsperre und der Eisenbahnlinie beschäftigt waren, hierher zogen. Hier wohnte auch Werner Paul, ein Fotograf, der diese Bauarbeiten auf Glasplatten festhielt. Dank ihm kann man die ganze Baugeschichte und den täglichen Fortschritt der Arbeiten heute noch anhand seiner Bilder nachvollziehen. Heute ist Strzyżowice vor allem durch einige besondere Aktivitäten seiner Bewohner bekannt. In den Jahren 1982-1984 errichteten die Gemeindeglieder unter Leitung ihres Pfarrers eine Kirche. Sehr aktiv ist auch das Zentrum für Sport und Kultur LZS “Czarni” Strzyżowice. Dieses Zentrum entstand dank des Engagements der Dorfgemeinschaft. Das Dorf verfügt über ein eigenes Logo, eine Flagge und eine Hymne. Man pflegt alte Traditionen: Im August brennt auf dem Berg Strzyżowa das “Feuer des heiligen Wawrzyńiec” (Laurentius), und während des Festes sorgt die „Bober Wachmannschaft“ (eine Gruppe von Jungen, verkleidet als „Boberanen“) für Ordnung

CZ Vesnice s velmi bohatou historií, jedna z nejstarších na území celé obce. Přes četné změny majitelů a náročné životní podmínky se neustále rozvíjela a patřila k největším v širokém okolí. Významný rozvoj vesnice se datuje počátkem 20. stol., kdy ve Strzyżowci žili dělníci, kteří pracovali na výstavbě železnice a nádrže v Pilchowicích. V té době zde žil Werner Paul – fotograf, který na skleněných deskách fotograficky dokumentoval všechny prováděné práce. Díky němu můžeme poznat téměř každý den celé historie výstavby železnice a vodní nádrže.

Nyní je Strzyżowice proslulý především aktivitami svých obyvatel. V letech 1982-1984 postavili farníci pod vedením faráře kostel. Aktivní je zde klub LZS „Czarni” Strzyżowice, který sídlí ve Strzyżowieckém sportovním a kulturním středisku (Strzyżowieckí Oárodok Sportu i Kultury - SOSiK), které vzniklo díky širokému zapojení místní veřejnosti. Strzyżowice má vlastní logo, prapor a dokonce i hymnu. Pečuje se zde o tradice: v srpnu na hoře Strzyżowa se roznčují ohně sv. Vavřince a během veškerých slavností pořádek hlídá „Straž Bobrzańska” (skupina chlapců převlečených za kmen Bobrzanů).

PILCHOWICE

WIZYTÓWKĄ PILCHOWIC JEST DRUGA CO DO WIELKOŚCI W POLSCE (PO SOLINIE), A NAJWYŻSZA W KRAJU, ZAPORA KAMIENNA (WYSOKOŚĆ KORONY – 62 M).

Powstała w latach 1904-1912. Głównym projektantem zapory był prof. Otto Intze z Aachen. Oficjalne położenie kamienia węgielnego odbyło się w 1908 r. W uroczystości wzięło udział wiele znakomitości, m.in.: książę pruski Fryderyk Wilhelm, który wykonał 3 pierwsze, symboliczne uderzenia młotem. Zapora w Pilchowicach wielokrotnie była testowana przez siły natury i skutecznie chroniła mieszkańców okolicznych miejscowości przed powodzią. Ostatnia wielka woda przyszła w 1997 r. Zapora pełni jeszcze jedną ważną funkcję – woda zgromadzona w zbiorniku retencyjnym napędza jednocześnie 6 turbin znajdującej się poniżej elektrowni wodnej. Dzięki budowie zapory i konieczności transportu dużych ilości materiałów powstała jedna z najpiękniejszych w kraju linii kolejowych, „Kolej Doliny Bobru” – linia łącząca Jelenią Górę z Lwówkiem Śląskim. Linia wiedzie przez zawieszony nad Jeziorem Pilchowickim stalowy most, 3 tunele, cztero-przęsłowy, kamienny wiadukt w Pilchowicach oraz mniejsze mosty, wiadukty i malownicze stacje. Naprawdę warto wybrać się w podróż tą trasą. Na co dzień kursują tu szynobusy, a raz w roku – z okazji Dnia Dziecka, po torach sunie zabytkowy skład ciągnięty przez gwizdający parowóz.

 The main attraction of Pilchowice is Poland's second largest dam, Solina being the largest. It is the highest stone dam in Poland (at its highest point it reaches 62 m). It was built between 1904 and 1912. The main designer of the dam was Professor Otto Intze of Aachen. The official laying of the foundation stone took place in 1908. The ceremony was attended by many celebrities, including Prince Frederick William of Prussia, who made the first three symbolic hammer blows. The dam has been repeatedly tested by the forces of nature, the last high water was in 1997, but has succeeded in protecting the inhabitants of the surrounding area. The dam has one more very important function: the water in the reservoir powers 6 turbines at the power station located below the dam. The construction of the dam required the transport of large quantities of materials: this was a factor in the building of one of the most beautiful railway lines in the country, the Bóbr Valley Railway which links Jelenia Gora with Lwówek Śląski... The line crosses the steel suspension bridge over Pilchowice Lake, goes through 3 tunnels, over a 4 arched stone viaduct in Pilchowice as well as crossing other smaller bridges and viaducts and passing through many picturesque stations. It is well worth making a trip on this line. Ordinary rolling stock is used normally but, once a year, to celebrate Children's Day, a vintage train is pulled along the line by a whistling steam locomotive.

 Das Wahrzeichen von Pilchowice ist seine Talsperre, die zweitgrößte Polens. Ihre Staumauer aus Stein ist mit 62 Metern die höchste dieser Art im Land. Sie entstand in den Jahren 1904-1914 unter der Bauleitung von Professor Otto Linze aus Aachen. An der Feier der Grundsteinlegung im Jahre 1908 nahmen viele bekannte Persönlichkeiten teil, so u.a. der preußische Fürst Friedrich Wilhelm, der die drei ersten symbolischen Hammerschläge vornahm. Die Talsperre in Pilchowice wurde mehrmals durch die Naturgewalten schwer geprüft, hielt aber immer stand und schützte so erfolgreich die Bewohner der Ortschaften in der Gegend. Das letzte große Hochwasser war 1997. Gerade in unserer Zeit, da man über nachwachsende Rohstoffe und nachhaltige Energiegewinnung spricht, erfüllt die Talsperre eine weitere wichtige Aufgabe: Das im Staubecken gesammelte Wasser treibt sechs Turbinen zur Stromgewinnung an, die sich unter dem Kraftwerksbau befinden. Beim Bau der Talsperre wurden große Mengen an Baustoffen benötigt, die von weitem herangeschafft werden mussten. So entstand eine heute noch betriebene sehr malerische Bahnlinie, die Jelenia Gora und Lwówek Slaski verbindet. Die Bobertalbahn führt über eine hängende Stahlbrücke, über eine alte Brücke aus Stein, durch drei Tunnel und an vielen malerischen Plätzen vorbei. Es lohnt sich, diese Strecke zu fahren. Täglich verkehren Schienenbusse, und einmal im Jahr, anlässlich des Tages des Kindes, fährt eine alte Dampflokomotive mit historischen Wagen.

PRZEŹDZIEDZA

 Vízitkou Pilchowic je v Polsku druhá největší (po Solině) a v zemi nejvyšší kamenná hráz (výška korony – 62 m). Byla postavená v letech 1904-1912. Hlavním projektantem hráze byl prof. Otto Intze z Cách (Aachen). Základní kámen byl oficiálně položen v r. 1908. Těto slavnosti se zúčastnila řada významných hostů, mj.: pruský kníže Friedrich Wilhelm, který uskutečnil první 3 symbolické úhozy kladivem.

Nádrž v Pilchowicích mnohokrát čelila silám přírody a účinně chránila obyvatele okolních vesnic. Poslední velká voda přišla v r. 1997. Nádrž má ještě jednu důležitou funkci – voda zadržovaná v retenční nádrži pohání současně 6 turbin vodní elektrárny, která se nachází pod hrázi. Díky výstavbě hráze a nutnosti přepravy většího množství materiálu vznikla jedna z nejkrásnějších polských železničních tratí, spojující Jelení Horu s Lwówkem Śląským – „Železnice údolí Bobru” („Kolej Doliny Bobru”). Trať vede ocelovým mostem, zavěšeným nad Pilchowickým jezerem, 3 tunele, čtyřobloukovým kamenným viaduktem v Pilchowicích a menšími mosty, viadukty a malebnými zastávkami. Opravdu stojí za to vyjet si touto trasou. Každý den zde jezdí lehká drážní vozidla a jednou v roce, u příležitosti Dne dětí, jede po kolejích historický vlak, tažený pískajícím parní lokomotivou...

Niegdyś wieś należała do klasztoru Benedyktynek z Lubomierza – do dnia dzisiejszego zachowały się przydrożne kapliczki świadczące o klasztornej przeszłości. W Przeździezcy znajduje się, wpisany do rejestru zabytków, XVII-wieczny dwór z otaczającym go parkiem, dziś będący własnością prywatną. W nieczynnym kamieniołomie występują agaty wstęgowe. Poszukiwacze skarbów i kolekcjonerzy chętnie odwiedzają pozostałe po eksploatacji bogactw naturalnych sztolnie i wyrobiska.

 Das Dorf gehörte früher zu dem Benediktinerkloster in Lubomierz. Bis heute sieht man an den Straßen kleine Kapellen, die von der klösterlichen Vergangenheit zeugen. In Przeździezda befindet sich ein Hof aus dem 17. Jahrhundert mit einem schönen Park, der unter Denkmalschutz steht. Zur Zeit ist er in privatem Besitz. In der Nähe des Dorfes kann man Achat finden. Schatzsucher und Sammler besuchen gern die alten Abraumgruben, die nach dem Ende des industriellen Mineralabbaues übrig geblieben sind.

 In the past this village belonged to the Benedictine Monastery in Lubomierz – to this day surviving roadside shrines bear witness to its monastic past. In Przeździezda you can see a listed 17th century manor house with its surrounding parkland, although this is all now private property. Banded agates can be found in a disused quarry and treasure hunters and stone collectors enjoy exploring the worked out excavations.

 Kdysi tato vesnice patřila ke klášteru benediktinek z Lubomierze – do dnešní doby se dochovaly kaple nacházející se u cest, které dokládají klášterní minulost. V Przeździezci se nachází historický zámek z 17. století, zapsaný na seznam památek, obklopený parkem, který je dnes v soukromém vlastnictví. Vyskytují se zde pruhovité acháty. Hledači pokladů a sběratelé rádi navštěvují štoly a důlní díla, která zde zůstala po těžbě nerostných surovin.

NIELESTNO

JEDNA ZE STACJI PRZYSTANKOWYCH TRASY KOLEJOWEJ JELENIA GÓRA-LWÓWEK ŚLĄSKI. NA POZĄTKU XX W. W POBLIŻU STACJI KOLEJOWEJ ROZPÓCZĘTO EKSPLOATACJĘ ZŁOTA

Wzabytkowym, wielokrotnie przebudowywanym, bardzo dobrze zagospodarowanym pałacu z 1603 r. mieści się Dom Pomocy Społecznej. Odwiedzając Nielestno warto zobaczyć krzyże pokutne. Pierwszy znajduje się za pomnikiem ofiar I wojny światowej, drugi – z wrytą kuszą – stoi na granicy sołectw Strzyżowiec i Nielestno, w związku z czym mieszkańcy obu wsi uznają go za „swoj”.

UK Nielestno is one of the stations along the Jelenia Góra – Lwówek Śląski line. At the beginning of the 20th century gold mining started in the vicinity of the railway station. Later and until the mid-fifties the Russians mined for uranium ore in the same excavations. In the village there is an historic palace dating from 1603 which has been much re-built but is well maintained. Nowadays the palace functions as a nursing home.

While in Nielestno it is worth looking at two penitential crosses – one is behind the 1st World War Memorial, the other, with a carved crossbow, is on the border between Nielestno and Strzyżowiec so the people of both villages claim it as “theirs.”

DE Nielestno liegt in der Nähe einer Bahnstation an der Strecke zwischen Jelenia Gora und Lwówek Śląski. Anfang des 20. Jahrhunderts begann man in der Nähe der Bahnstation mit dem Abbau von Gold, später förderten die Russen in den alten Stollen Uran

bis zur Mitte der 50er Jahre des letzten Jahrhunderts. In Nielestno befindet sich ein Schloss vom Anfang des 17. Jahrhunderts, das mehrmals umgebaut wurde. Jetzt ist darin ein Zentrum für Sozialhilfe untergebracht. In diesem Dorf gibt es auch zwei Sühnekreuze. Das erste befindet sich neben dem Denkmal für die Gefallenen des Ersten Weltkriegs. Das zweite, mit einer in Stein gehauenen Armbrust, steht an der Grenze zwischen den Dörfern Strzyżowiec und Nielestno. Jedes der beiden Dörfer betrachtet es als „sein“ Sühnekreuz.

CZ Jedna ze zastávek na železniční trati Jelenia Góra – Lwówek Śląski. Počátkem 20. stol. byla poblíž železniční zastávky zahájena těžba zlata, později ve starých štolách těžili Rusové do poloviny padesátých let uran. V historickém, mnohokrát přestavovaném a velmi dobře upraveném zámku z r. 1603 sídlí Dům sociální péče. Při návštěvě Nielestna stojí za to shlédnout smířcí kříže: první se nachází za pomníkem obětem 1. světové války, druhý, s vytesanou kuší, stojí na hranici vesnic Strzyżowiec – Nielestno, takže občané obou vesnic jej považují za „svůj”.

TARCZYN

JEDNA Z NAJMNIJSZYCH WSI W SUDETACH ZACHODNICH, POŁOŻONA NA GÓRZE TARCZYNCIE (422 M N.P.M.). PODOBNO PODCZAS III WOJNY ŚLĄSKIEJ AUSTRIACKI GEN. LAUDON PRZEPROWADZIŁ TU ODPRAWĘ BLISKO 35-TYSIĘCZNEJ ARMII.

Na pamiątkę tego wydarzenia imieniem generała nazwano drzewo (na początku XX w. świerk Laudona zламаł się ze starości). Z Tarczyna o każdej porze roku roztaczają się przepiękne widoki na okolicę. I choć zimą dotarcie do wioski może być niemałym wyzwaniem, warto zadać sobie ten trud, by podziwiać niepowtarzalny krajobraz. Po wyczerpującej wędrowce można odpocząć w gościnnych gospodarstwach agroturystycznych.

UK Tarczyn, on Tarczynka hill (422 m.), is one of the smallest villages in the Western Sudety. It is said that, during the Third Silesian War, Austrian gen. Laudon had a military gathering here for an army of nearly 35 thousand. In remembrance of this event a tree was

named after the general. This old tree, Laudon's Spruce, finally succumbed in the beginning of the 20th century.

All year round Tarczyn commands wonderful views of the surrounding countryside and even though going there in winter is a challenge, it is well worth making the effort just to admire the breathtaking views. After this tiring hike tourists can recover at one of the hospitable agritourism farms.

DE Eines der kleinsten Dörfer in den Westsudeteten, liegt auf dem Berg Tarczynek (422 m.ü.d.M.). Während des Dritten Schlesischen Kriegs (1742) sammelte hier der österreichische General Laudon eine Einheit seiner 35 000 Mann starken Armee. Zum Gedenken daran gab man einem Baum den Namen „General Laudon“, diese alte „Laudon-Fichte“ stürzte Anfang des 20. Jahrhunderts um.

In Tarczyn kann man zu jeder Jahreszeit das wunderschöne Panorama mit dem Riesengebirge und der Schneekoppe bewundern. Obwohl es im Winter nicht leicht ist, in das Dorf zu gelangen, ist es der Mühe wert, um von dort aus die herrliche Landschaft zu betrachten. Nach einer schönen Wanderung kann man sich in einem gastfreundlichen Bauerhof mit modernen Zimmern erholen.

CZ Jedna z nejmenších vesnic v Západních Sudetech, nacházející se na kopci Tarczynka (422 m n.m.). Údajně během 3. slezské války odtud vypravil rakouský gen. Laudon armádu s téměř 35 tisíci vojáky. Na památku této události generálovo jméno získal strom (začátkem 20. století se Laudonův smrk zlomil stářím). Z Tarczyna jsou v každém ročním období krásné výhledy do okolí a být dostatek se v zimě do vesnice může být poměrně náročné, stojí za to se o to pokusit a obdivovat neopakovatelnou krajinu. Po vyčerpávajícím putování si můžeme odpočinout v pohostinných agroturistických hospodářstvích.

BYSTRZYCA

WIEŚ WIJĄCA SIĘ WZDŁUŻ KRĘTEJ DROGI ASFALTOWEJ, DZIŚ LICZY OK. 300 MIESZKAŃCÓW. CHOĆ WYGLĄDA CAŁKIEM NIEPOZORNIE, KRYJE W SOBIE WIELE CIEKAWOSTEK I CENNYCH PAMIĄTEK Z PRZESZŁOŚCI.

Na jednym z budynków mieszkalnych, nad wejściem, dostrzec możemy rodową tablicę rodziny von Braun, z herbem i datą 1646. To właśnie tutaj bowiem mieszkał Wernher von Braun – jeden z pionierów podboju kosmosu, konstruktor rakiet V2, pilot, niemiecki oficer. Po zakończeniu wojny poddał się Amerykanom i pracował w ośrodku badań kosmicznych NASA. Realizował m.in. projekt kosmiczny Apollo zakończony udanym lotem człowieka na Księżyc.

Miłośnicy przyrody powinni wiedzieć, że w Bystrzycy rośnie drugie pod względem wieku drzewo w Polsce – ponad 800-letni cis będący pomnikiem przyrody.

 Bystrzyca, (current population 300) is an elongated village stretching out along a winding asphalt road. Although it looks somewhat inconspicuous, it contains a lot of interesting and valuable memorabilia. Above the entrance to one of the houses you can see the von Braun family crest, their

coat of arms and the date 1646. Wernher von Braun lived here. This German officer and pilot was a leading rocket designer and a pioneer of space exploration. After the war, he surrendered to the Americans and worked in NASA's space research centre on, among other things, the Apollo space project which culminated in a successful manned flight to the moon. The second oldest tree in Poland grows in Bystrzyca: a yew which is over 800 years old. It is listed as a Natural Monument.

 Das Dorf, entlang einer kurvenreichen Straße gelegen, zählt heute 300 Einwohner. Es sieht unscheinbar aus, birgt jedoch viele Sehenswürdigkeiten aus der Vergangenheit. Am Eingang eines Hauses können wir eine Geschlechtertafel der Familie von Braun samt Wappen und Jahreszahl 1646 sehen. Hier wohnte Wernher von Braun, Pilot und deutscher Wehrmachtsoffizier, Raketenkonstrukteur, Pionier bei der Eroberung des Weltalls. Nach Kriegsende ergab er sich den Amerikanern und arbeitete bei der NASA. Er leitete

u.a. das Weltraumprojekt APOLLO, das erfolgreich mit der Landung des Menschen auf dem Mond abgeschlossen wurde. Naturliebhaber sollten wissen, dass in Bystrzyca der zweitälteste Baum Polens wächst, eine 800-jährige Eibe, die als Naturdenkmal geschützt ist.

 Vesnice, ležící podél klikatící se asfaltové silnice, má dnes cca 300 obyvatel. I když vypadá nenápadně, skrývá v sobě spoustu zajímavostí a hodnotných historických památek. Na jednom obytném domě můžeme nad vchodem shlédnout rodovou tabuli rodiny von Braun, s erbem a letopočtem 1646. Právě zde žil Wernher von Braun – jeden z předních konstruktérů raket a průkopníků dobývání vesmíru, pilot a německý důstojník. Po skončení války se vzdal Američanům a pracoval ve vesmírném výzkumném středisku NASA. Mj. realizoval vesmírný projekt Apollo, ukončený zdárným letem člověka na Měsíc.

Milovníci přírody by měli vědět, že v Bystrzyce roste druhý nejstarší strom v Polsku – tis, přírodní památka, věkem čítající přes 800 let.

BELCZYNA

MIEJSCOWOŚĆ POŁOŻONA U STÓP OSTRZYCY PROBOSZCZOWICKIEJ. WIERZCHOŁEK GÓRY JEST KOMINEM WYGASŁEGO WULKANU, A JEDNOCZEŚNIE WSPANIAŁYM PUNKTEM WIDOKOWYM (501 M).

Przez Belczynę przebiega kilka szlaków turystycznych: żółty, zielony Szlak Zamków Piastowskich oraz czerwony szlak „Dzwonkowa Ścieżka” (niegdyś przemierzana przez zadżumionych, sygnalizujących dzwonkami swoją obecność).

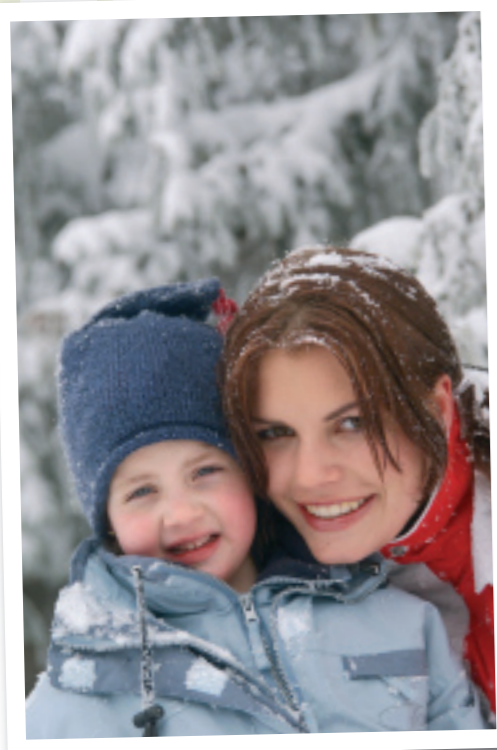
 Belczyna is a village situated at the foot of Ostrzyca Proboszczowicka. The top of the mountain is the chimney of an extinct volcano and is also a great view point (501m.). Several tourist trails run through Belczyna: a yellow

one, a green trail called the Piast Castle Trail and a red trail called The Bell Trail. This was formerly used by people infected with plague who warned others of their presence by ringing bells.

 Die Ortschaft liegt am Fuß der Ostrzyca Proboszczowska (Spitzberg). Den Gipfel des Berges bildet der Schlot eines erloschenen Vulkans; ein herrlicher Aussichtspunkt (501m). Durch Belczyna führen einige Wanderrouen: eine gelb-grün markierte, die „Route der Pi-

astenburgen”, und eine rote, die „Glöckchenroute” genannt wird. Einstmals war sie ein Weg für die Pestkranken, die ihre Anwesenheit mit Glöckchen signalisieren mussten.

 Vesnice, nacházející se na úpatí Ostrzyce Proboszczowické. Vrchol hory je kominem vyhaslé sopky a zároveň skvělým vyhlídkovým místem (501m). Belczynou prochází několik turistických tras: žlutá, zelená Trasa piastovských zámků a červená trasa „Zvonečková stezka” („Dzwonkowa Ścieżka” - po ní kdysi putovali nemocní morem, kteří svou přítomnost ohlašovali zvonečky).

MARCZÓW

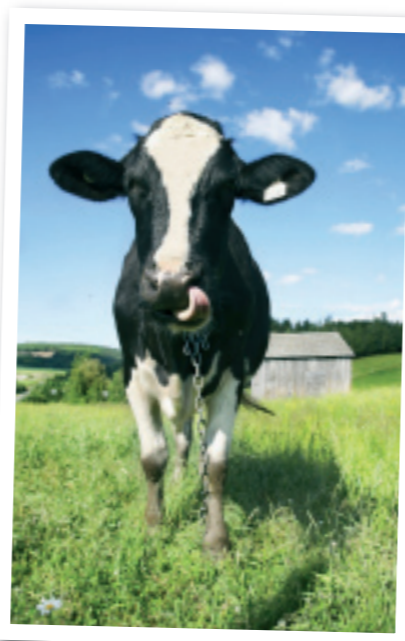
ŁAŃCUCHOWA WIEŚ W DOLINIE POTOKU OŚNA, LICZĄCA DZIŚ OK. 400 MIESZKAŃCÓW.

W 1844r. urodził się tu Johannes Titz, budowniczy jednych z najsłynniejszych na świecie fisharmonii artystycznych. W centrum wsi znajduje się niedawno odrestaurowany barokowy kościół p.w. św. Katarzyny z 1707 r., który wraz z cmentarzem, ogrodzeniem i bramami figuruje w rejestrze zabytków. Między wzniesieniami Łopatą (636 m), a Włócznikiem (386 m) mieści się grodzisko kultury łużyckiej.

UK Marczów (population 400) is another elongated village which is located along the Ośna stream. Johannes Titz, who built one of the world's most famous harmoniums, was born here in 1844. In the centre of the village is a recently restored baroque church of St. Catherine dating from 1707, which is listed together with the cemetery, fences and gates. Between the hills of Łopata (636 m) and Włócznik (386 m) there are the remains of a castle mound of the Lusatian period. (Early to mid Bronze Age/Early Iron Age)

DE Marczów ist ein Straßendorf im Tal des Flusses Ośna mit heute 400 Einwohnern. Im Jahre 1844 wurde hier Johannes Titz geboren, der Konstrukteur des weltbekannten Harmoniums. In der Mitte des Dorfes befindet sich die barocke St.-Katharina-Kirche aus dem Jahre 1707, die zusammen mit dem Friedhof unter Denkmalschutz steht. Zwischen den Hügeln Łopatka (636) und Włócznik (386) fand man Überreste der Lausitzer Kultur.

CZ Řetězová vesnice v údolí potoka Ośna, dnes zde žije cca 400 obyvatel. V r. 1844 se zde narodil Johannes Titz, stavitel, ve světě jedněch z nejproslulejších, uměleckých harmonií. V centru vesnice se nachází nedávno rekonstruovaný barokní kostel sv. Kateřiny z r. 1707, který je společně se hřbitovem, hradbami a bránami zapsaný na seznam památek. Mezi kopci Łopata (636 m) a Włócznik (386 m) se nachází hradiště lužické kultury.

KLECZA

POCZĄTKI WSI ZWIĄZANE SĄ Z POWSTANIEM ZAMKU NAD WLENIEM ORAZ Z EKSPLOATACJĄ ZŁOTA, KTÓRE WYDOBYWANO TU JUŻ WE WCZESNYM ŚREDNIOWIECZU.

Na początku XX w. pomiędzy Nieleśnem, Radomicami i Kleczą ponownie podjęto wydobycie złota i arsenu metodą odkrywkową. Przy drodze prowadzącej z Kleczy do Radomic znajduje się krzyż pokutny, na którym wyryto narzędzie zbrodni – nóż.

UK The early history of the village is associated with the construction of the castle by Wleń and with gold mining which started here as early as the Early Middle Ages. At the beginning of the twentieth century open cast mining for gold and arsenic was restarted between the villages of Nieleśno, Radomice and Klecza. On the road from Klecza to Radomice, you can find a stone cross with a murder weapon engraved upon it: a knife.

DE Die Anfänge des Dorfes sind mit der Burg am Wleń und mit dem Abbau von Gold

verbunden. Gold förderte man hier schon im frühen Mittelalter. Zu Beginn des 20. Jahrhunderts versuchte man zwischen Nieleśno, Radomice und Klecza wieder Gold und Arsen im Tagebau abzubauen. Am Weg, der von Klecza nach Radomice führt, steht ein Sühnekreuz, auf dem das Werkzeug, mit dem hier einst ein Verbrechen begangen wurde, in Stein gehauen ist: ein Messer.

CZ Počátky vesnice jsou spojovány se vznikem zámku nad Wleňem a těžbou zlata, která zde byla zahájena již v raném středověku. Počátkem 20. století mezi Nieleśnem, Radomicemi a Klečzí byla opětovně zahájena povrchová těžba zlata a arsenu. U polní cesty z Klecze do Radomic, na vrcholu vyvýšení Wietrznik, odkud se naskýtá překrásný výhled, se nachází smířčí kříž, na němž je vytesán vražedný nástroj – nůž.

ŁUPKI

WIEŚ W OBECNYM KSZTAŁCIE POWSTAŁA NA SKUTEK POŁĄCZENIA 3 OSAD. NA DZISIEJSZYM TERYTORIUM ŁUPEK ZNAJDUJE SIĘ NAJWIĘKSZA ATRAKCJA HISTORYCZNA GMINY WLEŃ – PRAWDOPODOBNIENIE NAJSTARSZY MUROWANY ZAMEK Z XII W. W POLSCE, PRZY KTÓRYM W XVI W. ZOSTAŁA ZAŁOŻONA OSADA WLEŃSKI GRÓDEK.

Zamek często zmieniał właścicieli i kształt, był rozbudowywany i wielokrotnie oblegany. W czasie wojny trzydziestoletniej został wysadzony i od tego czasu pozostaje w ruinie. W 1653 r. dobra zamkowe wraz z ruinami kupił plk. Adam von Koulhas i na podzamczu rozpoczął budowę zespołu pałacowego. Następnie w 1662 r., w miejscu starej ale zniszczonej kaplicy grodowej, o której istnieniu wiadomo było już w 1169 r., rozpoczął budowę nowego kościoła p. w. św. Jadwigi, wykorzystując przy tym pozostałości starej budowli. Dziś w bardzo skromnym, ale niezwykle urokliwym kościółku podziwiać można rzeźbiony ołtarz główny z początku XVII w., a w krypcie – dwa sarkofagi rodziny von Grunfeld. Przez lata pałac

został mocno rozbudowany, utworzono park i ogród. Jednak żadna z rodzin nie podjęła się odbudowy samego zamku. Po wojnie w pałacu utworzono sanatorium PKP, natomiast przyległe zabudowania nie zostały zagospodarowane i z czasem popadły w ruinę. Obecnie pałac jest własnością prywatną. Właściciel od lat prowadzi prace mające na celu przywrócenie obiektowi dawnej świetności. Efekty tych starań można podziwiać chociażby podczas Europejskich Dni Dziedzictwa Kulturowego. Na co dzień pałac jest również otwarty dla odwiedzających. Turyści mogą odpocząć i posilić się w przytulnej kawiarence oraz zatrzymać w pokojach noclegowych.

W 1994 r. utworzono Rezerwat Przyrody Góra Zamkowa nad Wleniem, mający na celu ochronę cennych gatunków roślin oraz zabytków kultury materialnej. Można tu zobaczyć wiele roślin chronionych, m.in. czosnek niedźwiedzi, lilie złotogłów, parzydło leśne, gnieźnik leśny i bluszcz pospolity.

Po latach zapomnienia przyszedł dobry czas dla zamku. Trwają ratownicze prace konstrukcyjne mające na celu stabilizację ruin. W ich trakcie archeologom udało się potwierdzić dotychczasowe przypuszczenia o istnieniu – na miejscu późniejszego zamku – grodu wczesnośredniowiecznego, który funkcjonował już od X w. Dowodem są odkryte warstwy kulturowe zawierające liczne pozostałości z tamtego okresu, m.in. fragmenty naczyń wczesnośredniowiecznych. Niedługo znów będzie można zwiedzać obiekt i podziwiać przepiękną panoramę Karkonoszy, Gór Kaczawskich i Pogórza Izerskiego z zamkowej baszty.

Łupki, as it now exists, was formerly three separate settlements. Today it holds the main historical attraction of the Wleń district: possibly the oldest stone castle in Poland. The castle dates from the twelfth century. In the sixteenth century the settlement of Wleński Gródek developed outside the castle walls. The castle often changed ownership and shape; being both periodically extended and frequently besieged. In 1646, after the Swedish left, it was blown up and since then it has remained in ruins. In 1653, the land, along with the ruins of the castle, was bought by a Colonel Adam von Koulhas. He

started to build a palace complex outside the castle walls. Then in 1662, on the site of the old chapel, known of since 1169 but destroyed in the Thirty Years' War, he built a new church incorporating the remnants of the old building. Today, in the very modest but unusually charming church of St Hedwig, you can admire the carved altar from the early seventeenth century and two sarcophagi of the von Grunfeld family. Over the years the palace facilities were developed, a park and a garden were created but none of the families bothered to reconstruct the castle. After the war a sanatorium belonging to the Polish State Railways was established in the palace but the adjoining buildings were not developed and gradually fell into disrepair. At present the palace has a private owner who has been working for years to restore it to its former glory. Visitors are admitted almost every day of the year, but particularly on European Days of Culture. Longer stays are available in the palace hotel. Its welcoming café caters for all visitors. In 1994, Wleń Castle Hill became a Nature Reserve. This was to protect valuable plant species as well as cultural monuments. In the Reserve there are many rare plants, including wild garlic, lily, asphodel, aruncus dioicus, bird's-nest orchids and common ivy. After years of neglect better times have arrived for the castle. Works are now going on to stabilize the castle ruins. In the course of this work archaeologists were able to confirm that, before the present castle, there had been on the same site an early medieval stronghold which was in use as early as the 10th century. Many remains from that period have been found such as pieces of early medieval pottery. Soon it will be possible to visit the castle again and view the wonderful panorama from the castle tower of the Karkonosze, Kaczawa and Izera Hills.

Das Dorf in der heutigen Gestalt entstand aus der Verbindung dreier Ansiedlungen. Auf dem Gebiet von Łupki befindet sich die interessanteste geschichtliche Sehenswürdigkeit der Gemeinde Wleń, die wahrscheinlich älteste gemauerte Burg in Polen aus dem 12. Jahrhundert. An der Burg entstand im 16. Jahrhundert die Siedlung Wleński Gródek (Lähnhaus). Die Burg hatte häufig wechselnde Besitzer, von denen sie oft um- und ausgebaut wurde; oft wurde sie belagert. Schwedische Truppen legten sie gegen Ende des Dreißigjährigen Krieges (1646) in Schutt und Asche; seit jener Zeit blieb sie Ruine. 1653 kaufte der Oberst Adam von Koulhas die Burggüter mitsamt der Ruine und begann auf dem unteren Teil des Burghofes den Bau eines Schlosses. Später errichtete er an der Stelle der alten, im Dreißigjährigen Krieg zerstörten Burgkapelle, die schon seit 1169 bezeugt ist, eine neue Kirche zur heiligen Hedwig, wobei er die Überreste des alten Gebäudes nutzte. Heute können wir in der kleinen, bescheidenen, aber zauberhaft ausgestatteten Kirche den von Anfang des 17. Jahrhunderts stammenden Hauptaltar bewundern, sowie in der Krypta zwei Sarkophage der Familie von Grunfeld. Im Laufe der Zeit wurden die Schlossgüter erweitert und

ausgebaut. Man legte einen Park und einen Garten an, jedoch keiner von den Besitzern unternahm den Wiederaufbau der Burg. Nach dem Kriegsende 1945 richtete man im Schloss ein Sanatorium ein; die übrigen Gebäude wurden nicht genutzt und verfielen. Heute nun hat das Schloss einen privaten Besitzer, der seit einigen Jahren intensive Renovierungsarbeiten durchführt. Die Ergebnisse seiner Bemühungen kann man während der „europäischen Kulturerbetage“ bewundern. Das Schloss ist täglich für Besucher geöffnet. Man kann sich erholen, in dem gemütlichen Café etwas essen und auch übernachten. Im Jahre 1994 gründete man auf dem Gebiet von Góra Zamkowa (Lähnhaus) ein Naturreservat, das den Schutz seltener Pflanzenarten und Naturdenkmälern zum Ziel hat. Nach vielen Jahren, in denen sie in Vergessenheit geraten war, kamen nun endlich auch für die Burg gute Zeiten. Es laufen Konservierungsarbeiten zur Stabilisierung der Ruinen. Während der Arbeiten konnten die Archäologen Vermutungen bestätigen, dass an der Stelle der heutigen schon im sehr frühen Mittelalter, im 10. Jahrhundert, eine andere Burg gestanden hatte. Beweise dafür fand man in neu untersuchten Schichten, die viele Überreste aus jener Zeit enthalten, z.B. Fragmente von Gefäßen. Bald wird es wieder möglich sein, die Burg zu besichtigen und das Panorama des Riesengebirges und des Iservorgebirges von der Bastei aus zu bewundern.

Dnešní vesnice vznikla v důsledku spojení 3 osad. Na současném území Łupek se nachází největší historická zajímavost obce Wleń – pravděpodobně nejstarší zděný hrad v Polsku z 12. stol., u něhož v 16. stol. vznikla osada Wleński Gródek. Hrad často měnil majitele a vzhled, byl stovebně rozšiřován a mnohokrát obléhán. V r. 1646 po odchodu Švédů byl odstřelen a od této doby je pouze zříceninou. V r. 1653 hradní statky včetně zříceniny

koupil plk. Adam von Koulhas a v podhradí zahájil výstavbu zámeckého komplexu. Následně v r. 1662, v místě staré hradní kaple, zničené během třicetileté války, která byla zmiňována již v r. 1169, začal stavět nový kostel sv. Hedviky, k čemuž využil zbytků původní stavby. Dnes ve velmi skromném, ale mimořádně půvabném kostelíku můžeme obdivovat vyřezávaný hlavní oltář z počátku 17. stol. a v kryptě dva sarkofágy rodiny von Grunfeld. Během let byly zámecké statky významně rozšířeny, vznikl park a zahrada, ale žádná rodina se neujala obnovy samotného zámku. Po válce bylo v zámku zřízeno sanatorium PKP (Polských drah), okolní budovy nebyly nijak využity a časem začaly chátrat. Nyní patří zámek soukromému majiteli. Majitel již řadu let pracuje na obnovení původní slávy objektu. Výsledky těchto snah lze obdivovat např. během Dnů evropského kulturního dědictví. Zámek je návštěvníkům zpřístupněn i ve všední dny. Návštěvníci si zde mohou odpočinout a občerstvit se v příjemné kavárně nebo využít ubytování. V r. 1994 zde byla vyhlášena Přírodní rezervace Góra Zamkowa nacházející se nad Wlenem, zaměřená na ochranu cenných druhů rostlin a památek hmotné kultury. Můžeme zde najít řadu chráněných rostlin, mj. česnek medvědí, lilii zlatohlávek, udatnu lešní, hlístník hnědáček a břečťan popínavý. Po letech zapomnění nastaly pro zámek opět dobré časy. Probíhají záchranné rekonstrukční práce pro stabilizaci zříceniny (během těchto prací se archeologům podařilo potvrdit dosavadní úvahy o existenci raně barokního hradiště v místě pozdějšího zámku, které zde bylo již od 10. stol. Důkazem jsou odhalené kulturní vrstvy, obsahující četné pozůstatky z této doby, mj. kousky nádobí z raného středověku). V brzké době bude opět možné objekt navštívit a ze zámecké bašty obdivovat krásné panorama Karkonosz, Kaczawských hor a polského předhůří Jizerských hor (Pogórze Izerskie).

Medalik - okultystyczny talizman z 1551r. odkryty podczas prac archeologicznych w 2009r.

Medallion - an occult talisman from 1551, discovered during the archaeological works in 2009.

Kleines Madallion - Talisman aus dem Jahr 1551 v. Chr., der 2009 bei archäologischen Ausgrabungen gefunden wurde.

Medallíonek - okultistický talizman r. 1551 nalezený během archeologických prací v r. 2009

WLEŃ – MALOWNICZE MIASTO OPASANE Z TRZECH STRON WSTĘGĄ RZEKI BÓBR, OD ZACHODU ZAMKNIĘTE BAZALTOWĄ GÓRĄ DŹWIGAJĄCĄ RUINY ŚREDNIOWIECZNEGO ZAMKU. WEDŁUG LEGENDY PIERWOTNIE MIEŚCIŁA SIĘ TU OSADA BRZozowo, STĄD W HERBIE WLENIA WIDNIEJE BRZOZA. W 1214 R. WLEŃ OTRZYMAŁ PRAWA MIEJSKIE OD KSIĘCIA HENRYKA BRODATEGO.

Usytuowanie Wlenia w dolinie otoczonej wzgórzami, przez którą płynie rzeka, zdecydowało o wytworzeniu się tutaj specyficznego mikroklimatu, którego walory bardzo szybko doceniono. W 1893 r. Siostry Elżbietanki uruchomiły Zakład Wodno-Lecznicy p.n. „Zakład św. Jadwigi” działający według systemu prekursora współczesnej balneologii – księdza Sebastiana Kneippa. Dziś Ośrodek Rehabilitacyjny i Opiekuńczy Zgromadzenia Sióstr Świętej Elżbiety specjalizuje się w schorzeniach narządów ruchu i cieszy się bardzo dobrą opinią wśród pacjentów z całego kraju. Obok sanatorium rośnie Dąb Pokoju zasadzony przez rajców miejskich po zakończeniu wojny trzydziestoletniej. Pomimo braku bezpośrednich dowodów pobytu żony Henryka Brodatego – Jadwigi Śląskiej na zamku we Wleniu (dziś administracyjnie przynależą do Łupki) historycy niemieccy XIX i XX w. przedstawiają zamek jako ulubione miejsce pobytu św. Jadwigi. Szczególnie rozpowszechnione jest podanie o codziennej wędrówce księżnej z zamku do kościoła (Knoblich 1863). Jeden z archeologów prowadzących badania wykopaliskowe na górze zamkowej pisze w swojej książce: „wąska, stroma ścieżka prowadząca na zamek do dziś nosi imię św. Jadwigi, a kamień, przy którym odpoczywała i gdzie odciśnięty jest ślad jej ręki, zwany jest Kamieniem Odpoczynku”. We Wleniu pamięć o św. Jadwidze i jej dobrych uczynkach przetrwała wieki – w 2003 r. została patronką Zespołu Szkół we Wleniu, a 3 lata później, staraniem nauczycieli, utworzono ścieżkę ku jej czci. Trasa Ścieżki św. Jadwigi ma

ok. 2 km. Prowadzi od szkoły do kościoła na górze zamkowej, dalej wiedzie górą obok starego cmentarza i kończy się pod Dębem Pokoju. Na trasie postawiono 6 kamieni z tablicami, na których widnieją ryciny oraz teksty dotyczące życia Świętej. Spacerując po Wleniu warto zwiedzić wzniesiony w II połowie XIX w. (na miejscu zniszczonego XV-wiecznego kościoła, z którego zachowała się tylko wieża) Kościół p.w. św. Mikołaja. Wewnątrz znajduje się kamienna chrzcielnica z XVI w., ambona, obrazy olejne, polichromie oraz witraże. Kościelną wieżę i strych zasiedliła jedna z największych w Polsce, kolonia nietoperza - nocka dużego (ponad 1300 osobników tego gatunku) oraz mniej liczna kolonia mopska.

W centrum miasteczka uwagę przykuwa pomnik, na postumencie będącym jednocześnie fontanną, przedstawiający dziewczynę karmiącą gołębie. Pomnik ustawiono przed ratuszem w 1914 r. z okazji obchodów 700-lecia miasta. Gołębiarka z czasem stała się symbolem i wizytówką Wlenia. Nawiązując do średniowiecznej tradycji organizowania co roku, w Środę Popielcową, targów gołębi. Tradycja ta jest kultywowana do dziś – na targi do Wlenia zjeżdżają hodowcy z całego kraju. W 2009 r. powstał skwer Gołębiarki – miejsce, gdzie mieszkańcy oraz turyści mogą się spotkać, aktywnie spędzić czas, a przy okazji zapoznać się z historią Wlenia.

Na wieży ratusza odmierza czas zegar – unikatowa pamiątka po działającej tu przez lata, od 1850 r., fabryce zegarów Albert Eppner & Co. Asortyment firmy był bardzo szeroki. Produkowano m.in. zegarki

kieszonkowe z brylantami w srebrze i zlocie, zegary wiszące z wahadłem, chronometry okrętowe, zegary gabinetowe oraz wieżowe. Fabrykę odwiedzało wiele znakomitości, składano intratne zamówienia. W prezencie dla króla pruskiego wyprodukowano tu czteroczęściowy, grawerowany zegarek, składający się z 300 elementów. Na srebrnym cyferblacie zamiast cyfr wstawiono herby, m.in. pruskich prowincji, na środku znajdował się orzeł z koroną. Fabryka stale się rozwijała, a jej wyroby cieszyły się ogromnym powodzeniem, dlatego w 1862 r. utworzono we Wleniu dwuletnią szkołę zawodową o specjalności zegarmistrzowskiej, przygotowującą do pracy w fabryce. Kształcił się w niej Jan Gotthilb Becker – budowniczy zegara z ratuszowej wieży. Wraz z powstaniem konkurencyjnej firmy w Görlitz, Eppner przeniósł interes do Srebrnej Góry.

Po wschodniej stronie, przy wjeździe do Wlenia z Jeleniej Góry, znajduje się pałac książęcy, który początkowo był siedzibą rycerską z czasem przekształconą w renesansowy dwór, a w XVIII w. został przebudowany i podniesiony do rangi pałacu. Tych, którzy chcą poznać jego tajemnice zapraszamy do odwiedzenia obiektu, który dziś jest pensjonatem. Właściciel zna wiele interesujących historii na temat Wlenia i okolic i chętnie się nimi dzieli.

Nie sposób napisać o wszystkich atrakcjach czekających na turystę we Wleniu. Warto odwiedzić to miasto, gdzie historia splata się z codziennością, a czas płynie powoli, odmierzany wskazówkami zegara na ratuszowej wieży.

Wleń is a picturesque town encircled on three sides by the river Bóbr. It is closed off on the west by a hill of basalt on which the ruins of the medieval castle are to be found. Legend says that there was originally a settlement here called Brzozowo. A brzoza is a birch tree and that is why one is included in the town's crest. Wleń was granted its town status by King Henryk Brodaty in 1214.

The location of Wleń in a river valley surrounded by hills created a specific microclimate whose attributes were rapidly appreciated. In 1893 the Sisters of St. Elizabeth started a hydrotherapy centre named the St. Hedwig Centre where patients were treated according to a system devised by Father Sebastian Kneipp, the precursor of the modern study of balneology. Today the Sisters of St. Elizabeth Rehabilitation and Care Centre specializes in treating musculo-skeletal disorders and enjoys a good reputation among patients who come here from all over the country. The Oak of Peace, which was planted by the town fathers after the end of Thirty Years' War, grows next to the rehabilitation centre.

Although there is no hard evidence that King Henryk Brodaty's wife – St. Hedwig stayed in Wleń Castle (today Wleń castle is in administrative unit of Łupki) German historians of the nineteenth and twentieth centuries refer to the castle as her favourite place in which to stay. Particularly popular is the legend about St. Hedwig walking every day from the castle to the church (Knoblich 1863). One of the archeologists leading the excavations of the castle ruins wrote: "a steep, narrow path leading to the castle is still called St Hedwig's Path and the stone bearing her hand print, where she used to rest, is called the Resting Stone." In Wleń the memory of St. Hedwig and her good deeds has survived to the present day. In 2003 the School in Wleń chose St. Hedwig as their patron saint and three years later in 2006 they had the idea of establishing a path in her memory. The route of St. Hedwig's Path is about 2-km long and leads from the School to the church on the Castle Hill and then over the hill alongside the cemetery and ends at the Oak of Peace. On the path there are six notice boards with information about St. Hedwig's life.

Once in Wleń it is worth seeing the Church of St. Nicolas which was built between 1400 and 1440 as a foundation of Prince Henryk Brodaty and St. Hedwig. The tower was finished in 1440. In 1449 the church was rebuilt after a fire. In 1731 there was a fire in the presbytery and the church. Between 1860 and 1864 a neo-gothic shrine was built with fine stained glass windows and incorporating the surviving 16th century baptismal font. In the church tower and in the attic there is one of the largest colonies of greater mouse-eared bats in Poland (over 1300 individuals) as well as a smaller colony of barbastelle bats.

In the town centre in front of the Town Hall is a very interesting statue of a girl feeding pigeons. She is mounted on a plinth and the statue is also a fountain. The statue was erected in 1914 to celebrate the 700th anniversary of Wleń. Over time the pigeon feeder became the symbol of Wleń. This relates to the medieval tradition of organizing annual pigeon fairs on Ash Wednesday. This tradition is still celebrated today and breeders from all over the country come to the Wleń Pigeon Fairs. In 2009 a Pigeon Square was established where locals and tourists can meet, pass the time and get to know history of Wleń.

On the town hall tower is a reminder of the famous clock factory started by Albert Eppner & Co in 1850. It produced a wide range of products such as pocket watches with diamonds set in silver and gold, hanging clocks with pendulums, marine chronometers, desk clocks and grandfather clocks. The factory was visited by many affluent people and lucrative contracts were exchanged. As a present for a Prussian King the fac-

tory produced a four piece, engraved watch consisting of 300 parts. On the silver face instead of numbers the watch had the arms of, among others, Prussians provinces and in the middle there was an eagle with a crown. The factory did so well that in 1862 a two year course specialising in watch-making was set up in Wleń to train future factory workers. One of school graduates was Jan Gotthilb Becker who built the clock in Wleń's town hall tower. When a competitor company started up in Görlitz, Eppner moved his business to Srebrna Góra.

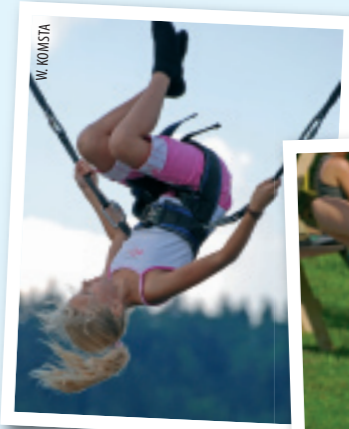
On the right hand side as you enter Wleń from the Jelenia Góra direction you will see a ducal palace, which was originally a knight's mansion. Over time it was transformed into a renaissance court and in the 18th century it was rebuilt and raised in status to that of a palace. It is now a hotel. The owner knows many stories about the palace and Wleń and its surrounding area and he likes to share them with his guests.

It is not easy to write about all of the attractions which await the tourist in Wleń. It is certainly a place well worth visiting. Here history blends with ordinary everyday life and time passes slowly, measured by the hands of the town hall clock.

Wleń ist eine malerisch gelegene Stadt: Auf drei Seiten wird sie vom Fluss Bóbr (Bober) umflossen, an der vierten, der westlichen Seite erhebt sich ein Berg, auf dem sich alte Burgruinen befinden. Nach der Legende gab es hier ursprünglich eine Siedlung Brzozowo, daher steht im Stadtwappen eine Birke. Die Stadtrechte erhielt Wleń von dem Fürsten Heinrich dem Bärtigen 1214.

Die Lage der Stadt, im tief eingeschnittenen Flusstal und unterhalb von Hügeln, trug dazu bei, dass sich hier ein spezifisches Mikroklima entwickelte, dessen Vorteile man bald entdeckte. Im Jahre 1893 nahmen Schwestern aus dem St.-Elisabeth-Kloster eine Wasserkuranstalt „Zur Heiligen Hedwig“ in Betrieb. Man benutzte Methoden, die von dem Vorläufer der Balneologie, dem Pfarrer Sebastian Kneipp, erarbeitet worden waren. Kneipp heilte durch Begießen der Kranken mit kaltem Wasser, durch Barfußgehen im Gras oder im Wasser und Aktivitäten an frischer Luft. Das heutige Zentrum für Rehabilitation und Betreuung des St.-Elisabeth-Klosters legt den Schwerpunkt auf Rehabilitation bei Erkrankungen der Gliedmaßen und hat einen guten Ruf unter Patienten aus dem ganzen Land. Neben dem Sanatorium wächst die "Friedenseiche", gepflanzt von den Stadträten nach dem Ende des Dreißigjährigen Kriegs.

Obwohl keine unmittelbaren Beweise dafür vorliegen, dass sich die Gemahlin Heinrichs des Bärtigen, Hedwig von Schlesien, auf der Burg in Wleń aufgehalten hat, wurde die Burg von deutschen Geschichtsforschern aus dem 19. und 20. Jahrhundert als beliebter Aufenthaltsort der Heiligen Hedwig dargestellt. Besonders verbreitet ist die Sage von einer täglichen Wanderung der Fürstin von der Burg in die Kirche. Einer der Archäologen, die Forschungen auf dem Burgberg durchführten, schreibt: "Ein schmaler, steiler Weg, der in die Burg führt, trägt bis heute den Namen der Heiligen Hedwig, und einen Stein, an dem sich Hedwig erholte und auf dem sich die Spur ihrer Hand abdrückte, nennt man "Stein der Erholung." Die Erinnerung an Hedwig und ihre Wohltaten erhielt sich über die Jahrhunderte. 2003 erhob man sie zur Schirmherrin der Schule in Wleń und 3 Jahre später wurde dank einer Initiative der Lehrer der "Heilige-Hedwigs-Weg" eingerichtet. Die Eröffnung des Weges erfolgte am 1. Oktober 2006. Die zwei km lange Strecke beginnt an der Schule, führt bis zur Kirche auf dem Burgberg, verläuft dann neben dem städtischen Friedhof und endet bei der Friedenseiche. Entlang der Strecke findet man sechs Steintafeln mit Abbildungen aus dem Leben der Heiligen.

der Ziffern die Wappen der preußischen Provinzen und in der Mitte prangte der Adler mit der Krone. Der Betrieb entwickelte sich ständig weiter und seine Waren erfreuten sich großer Beliebtheit. Aus deshalb gründete man in Wleń eine zweijährige Berufsschule mit der Fachrichtung Uhrmacherei, die auf die Arbeit im Betrieb vorbereitete. In dieser Schule erhielt seine Ausbildung auch Gotthilb Becker, der Konstrukteur der Turmuhr am Rathaus. Da in Görlitz eine Konkurrenzfirma entstand, verlegte Eppner seinen Betrieb nach Srebrna Góra.

Rechts der Straße, die von Jelenia Góra herführt, befindet sich der Fürstenpalast. Ursprünglich ein Rittersitz, wurde er später im Stil eines Renaissancehofs umgestaltet, bevor er im 18. Jahrhundert zu einem Palast ausgebaut wurde. Wer mehr davon erfahren möchte, möge zum Palast kommen: Er ist heute eine Pension, und der Besitzer kennt viele interessante Geschichten von Wleń und der Gegend. Wleń besitzt so viele Sehenswürdigkeiten, dass hier nicht alle beschrieben werden können. Es lohnt sich sehr, diese Stadt zu besuchen, in der sich Vergangenheit und Geschichte mit der Gegenwart treffen, wo die Zeit langsam vergeht, gemessen durch die Zeiger der Turmuhr.

 Wleń – malebné město, ze tří stran ovinuté stuhou řeky Bóbr, ze západu uzavřené čedičovou horou, na níž stojí zřícenina středověkého hradu. Legenda praví, že se zde původně nacházela osada Brzozowo, a proto je v městském znaku Wleń bříza. Městská privilegia získal Wleń roku 1214 od knížete Jindřicha Bradatého.

Umístění Wleń v údolí obklopeném kopci, kterým protéká řeka, předurčuje vznik místního specifického mikroklimatu, jehož hodnoty byly velmi brzy oceněny. V roce 1893 sestry Alžbětky zprovoznily léčebný dům „Zakład św. Jadwigi“, působící dle systému průkopníka současné balneologie - kněze Sebastiana Kneippa. Kneipp léčil nemocné poléváním studenou vodou, chůzí bosky po mokré trávě, procházením se

ve vodě, pohybem na čerstvém vzduchu apod. Dnes se rehabilitační středisko Alžbětinek (Ośrodek Rehabilitacyjny i Opiekuńczy Zgromadzenia Sióstr Świętej Elżbiety) specializuje na onemocnění pohybového ústrojí a má velmi vysoké hodnocení mezi pacienty z celého Polska. U sanatoria roste „Dub míru“ („Dąb Pokoju“) - vysazený městskými zastupiteli po skončení třicetileté války.

Byť neexistují přímé důkazy pobytu choti Jindřicha Bradatého – Hedviky Slezské na zámku ve Wleńi (dnes se zámek administrativně nachází v Łupkách), němečtí historici 19. a 20. století popisují zámek jako oblíbené místo pobytu sv. Hedviky. Nejznámějším je vyprávění o každodenním vyletění kněžny ze zámku do kostela (Knoblich 1863). Jeden z archeologů, provádějících vykopávkové průzkumy na Zámecké hoře, píše ve své knize, cit.: „úzká, strná stezka, která vede k zámku, dodnes nosí jméno sv. Hedviky a kameni, u něhož odpočívala a kde zůstala otisknutá její dlaň, se říká Kámen odpočinku“. Ve Wleńi se památka na sv. Hedviku a její dobré skutky dochovala po staletí – v r. 2003 se stala patronkou Souboru škol ve Wleńi a o 3 roky později učitelský sbor přišel s návrhem na zřízení stezky na její počest. Stezka byla otevřena 1. října 2006. Trasa má cca 2 km a je možné projít jí pěšky. Vede od školy ke kostelu na Zámecké hoře, dále vede vrchem, kolem komunálního hřbitova a končí u „Dubu míru“. Na trase je postavených 6 kamenů s tabulemi, na nichž jsou znázorněny obrázky a nápisy týkající se života Svaté.

Při návštěvě Wleń stojí za to navštívit kostel sv. Mikuláše, postavený v 2. polovině 19. století (v místě zničeného kostela z 15. století, z něhož se dochovala pouze věž). V interiéru se nachází kamenná křtitelnice z 16. stol., kazatelna, olejové obrazy, polychromie a vitráže. V kostelní věži a na půdě žije jedna v Polsku z největších kolonie netopýrů – netopýra velkého (přes 1300 jedinců tohoto druhu) a méně početnější kolonie netopýra černého.

V centru městečka je pozoruhodný pomník na podstavci, který plní současně funkci fontány a zobrazuje dívku, která krmí holuby. Pomník byl postaven před radnicí v r. 1914. k 700. výročí města. „Gołębiarka“ (Holubářka) se s časem stala symbolem a vizitkou Wleń. Navazuje na středověkou tradici holubích trhů, pořádaných každým rokem v Popelčnickém středě. V této tradici se pokračuje do dnešního dne – na trhy do Wleń přijíždějí chovatelé z celého Polska. V r. 2009 vzniklo náměstíčko Holubářky (Skwer

Gołębiarki) – místo, kde se občané městečka a návštěvníci mohou sejit, aktivně trávit čas, odpočinout si a zároveň se seznámit s historií Wleń.

Na radniční věži se nachází jedinečná památka po továrně hodin Albert Eppner & Co, která působila ve Wleńi 22 let, od r. 1850. Sortiment firmy byl velmi bohatý. Vyráběly se zde mj. kapesní hodinky s brilianty ve stříbře a zlatě, visací hodiny s kyvadlem, lodní chronometry, kancelářní a věžové hodiny. Továrnu navštěvovala řada významných osob, přicházely výnosné objednávky. (Jako dar pro pruského krále zde byly vyrobeny gravírované hodiny ze čtyř částí, které měly celkem 300 součástek. Na stříbrném ciferníku byly místo čísel erby, mj. pruských provincií, ve středu se nacházela orlice s korunou). Továrna se stále rozvíjela a její výrobky se těšily velkému zájmu, a proto byla roku 1862 ve Wleńi zřízena dvouletá odborná škola z oborem hodinářství, která zaučovala pro práci v továrně. V této škole se učil Jan Gottlieb Becker – konstruktér hodin na radniční věži. Po založení konkurenční firmy v Görlitz přestěhoval Eppner svůj podnik do Srebrné Góry.

Po pravé straně u vjezdu z Jelení Hory do Wleń stojí knížecí zámek, který byl původně rytířským sídlem, posléze změněný na renesanční zámček a koncem 18. století byl přestavěn a získal status zámku. S tímto místem je spojena tragická událost vraždy z r. 1921. Oběťmi byly: mladičká dědička zámku a okolních statků – Dorothea Rohrbeck a její sestřenice – Uršula; pachatelem byl otcem Uršuly. Vrah se snažil shodit vinu na nevlastní dceru, předstíral důkazy v místě zločinu tak, aby z nich vycházelo, že Uršula nejdříve zastřelila příbuznou a poté sebe. Vyšetřování trvalo velmi dlouho, protože se vrah nepřiznával k vině. Po dlouhém procesu bez přímých důkazů byl pak odsouzen k trestu smrti. Po nezdařeném pokusu o útěk spáchal ve vězení sebevraždu. Kauza se zapsala do historie kriminalistiky a je často citována na přednáškách. Ty, kteří mají zájem o bližší informace týkající se vraždy z doby před mnoha lety a zajímají se o dějiny zámku, zveřejní návštěvě objektu, ve kterém nyní sídlí penzion. Majitel zná řadu zajímavých historek o Wleńi a okolí a rád je povypovídá.

Není možné popsat zde všechny zajímavosti, které může návštěvník ve Wleńi najít. Proto stojí za to navštívit město, kde se historie proplétá se současností a čas plyne pomalu, odměřovaný hodinovými ručičkami na radniční věži.

JIŘETÍN POD BUKOVOU

GMINA JIŘETÍN POD BUKOVOU LEŽY W GÓRACH IZERSKICH – ZNANYM OBSZARZE REKREACYJNYM, KTÓRY OFERUJE GOŚCIOM RÓŻNORODNE MOŻLIWOŚCI SPORTOWE I WSPANIAŁĄ PRZYRODĘ, WIELE ZABYTKÓW TECHNICZNYCH I HISTORYCZNYCH.

 Gmina ma interesującą historię, prowadzi aktywne życie sportowe i kulturalne i jest przygotowana, aby świadczyć wszelkie usługi, których oczekuje wczasowicz.

 The community of Jiřetín pod Bukovou, situated in the Iżera Hills, a well known recreational area, offers its visitors a wide variety of sporting opportunities, wonderful flora and fauna as well as technical and historical monuments.

The community has an interesting history, an active sporting and cultural life and can cater well for all the needs of holiday makers.

 Die Gemeinde Jiřetín pod Bukovou liegt im Isergebirge – in einem bedeutenden

Erholungsgebiet, das den Besuchern viele verschiedene Sportmöglichkeiten und wunderschöne Natur, viele technische und historische Sehenswürdigkeiten bietet. Die Gemeinde hat eine interessante Geschichte, es herrscht hier ein geschäftiges Sport- und Kulturleben. Die Gemeinde ist bereit Ihnen alle Dienste anbieten, die die Besucher auf Ihrem Urlaub erwarten.

 Vítejte v Jiřetíně pod Bukovou
Obec Jiřetín pod Bukovou leží v Iżerských horách – ve významné rekreační oblasti, která nabízí návštěvníkům rozmanité sportovní vyžití a nádhernou přírodu, mnoho technických a historických památek. Obec má zajímavou historii, žije čilým sportovním a kulturním životem a je připravena Vám poskytnout veškeré služby, které očekává návštěvník na dovolené.

GMINY PARTNERSKIE:

Wleń
www.wlen.pl

Jiřetín pod Bukovou
www.jiretinpb.cz

Kurort Oybin
www.oybin.com

Albrechtice v Jizerských horách
www.albrechtice-jh.cz

Koberovy
www.koberovy.cz

Josefův Důl v Jizerských horách
www.josefuvdul.cz

**„Już nie zginiesz w naszej gminie”
– przewodnik po gminach partnerskich**

nr projektu PL.3.22/3.3.01/09.01 109

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
oraz środków budżetu Państwa za pośrednictwem Euroregionu Nysa.